

Mötet med nyanlända barn och föräldrar - låt styrkorna bli utgångspunkten

Anna-Carin Håkansson

Fil. mag. specialpedagogik – tidiga störningar
tal- och språkpedagog, handledare i sorgbearbetning

 Studentlitteratur

”Jag älskar att bo och leva här, jag älskar Sverige. Jag kom som ingenting och nu kan jag säga att jag är en människa, att jag har lika högt värde som alla andra. En dag kanske jag åker tillbaka till Afrika ett tag, för att hjälpa till, men jag kommer alltid att återvända hit. Här finns mitt nya hem, här är mitt nya liv.”

Ur boken ”Mitt nya liv” – En av fem röster från ensamkommande flyktingbarn

 Studentlitteratur

Inre betydelsefulla skyddsfaktorer för överlevnad - resilience (motståndskraft)

- Intelligens/begåvning
- Förmågan att reflekterande – förstå sin situation
- Förmågan att hantera stress
- God anpassningsförmåga
- Social lyhörddhet
- Självständighet
- Kreativitet
- God kommunikativ förmåga

Ascher & Hjern, Borge, Kästen-Ebeling & Otterup

 Studentlitteratur

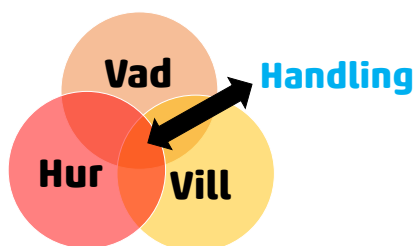
Yttre betydelsefulla skyddsfaktorer för överlevnad - resilience (motståndskraft)

- Ställföreträdande annan person
- Miljö (förskola och skola)

Som står för struktur, regler, omvårdnad, uppmärksamhet, sammanhållning, nätverk och som känslomässigt kan avlasta barnet, då sjunker stressnivån betydligt.

Werner & Smith

 Studentlitteratur

 Studentlitteratur

Decis motivationsteori

Behov av kompetens

- Behov av att känna oss kompetenta, undvika olustkänslor av inkompetens
- Få kvitto på vår kompetens
- Tillfredsställelse av att klara av någonting

Behov av samhörighet

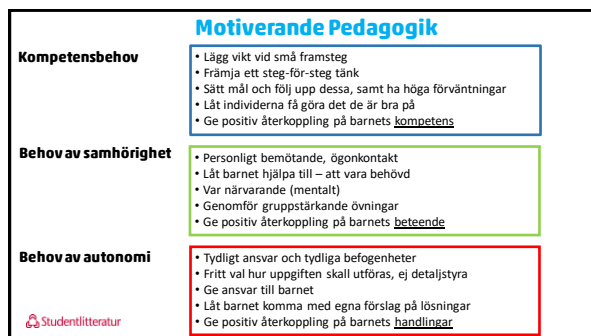
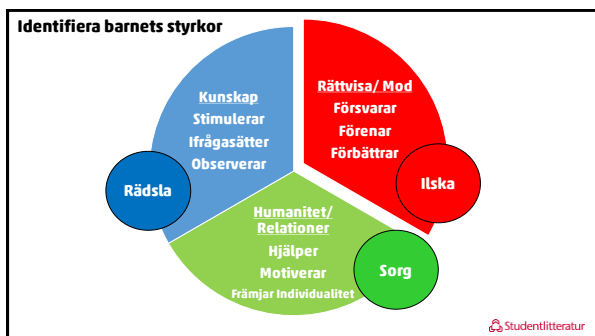
- Starkt behov av att höra till, vill ej avvika
- Social ställning, kamratskap
- Vill bry sig om andra och att någon skall bry sig om oss

Behov av autonomi

- Känsla av att man är fri att välja själv
- Ha en möjlighet att påverka
- Fatta egna beslut utifrån givna ramar

 Studentlitteratur

Källa: Deci 1999, 2002
Self-determination theory (SDT)

Självssäkra	28 %	Gillar utmaningar, påhittiga, initiativtagare, syns & hörs
Reserverade	15 %	Blyga utan att vara hämmade, tystlåtna, iakttar, begrundar
Välanpassade	40 %	Flexibla, påhittiga, aktiva, strukturerade, sociala
Hämmade	7 %	Ställer sig utanför världen, blyga, rädda, ängestfyllda, ogillar förändring, deprimerade
Utagerande	10 %	Dålig självkontroll & impuls kontroll, ogillar nya erfarenheter och förändringar

Dunedin

Hämmade	<ul style="list-style-type: none"> Sociala aktiviteter Känslor – öva sig att visa känslor Tillit Be andra om hjälp Träna på att vara spontan Dela med sig
Utagerande	<ul style="list-style-type: none"> Ge plats åt andra Känna igen när ilskan är på G Lära sig att lyssna Kommunicera behoven Uppmuntran att visa sin sårbarhet Koppla ihop känslan med tanken

Studentlitteratur

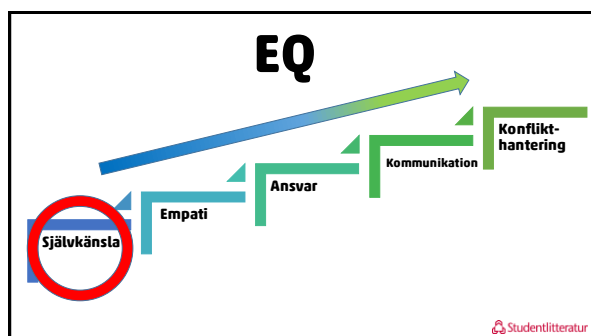
Hjälp med att träna:

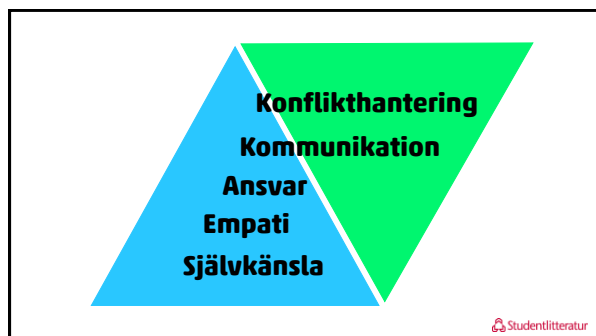
- Hur får man utlopp för sin vilja, samtidigt som man visar respekt för andra?
- Hur löser man en konflikt?
- Hur lär man sig att samarbeta?

Fokus för oss pedagoger:

- Konsekventa – förutsägbara
- Att uttalade normer verkligen råder i gruppen
- Arbeta med barns EQ,

Studentlitteratur

Involvera föräldrarna

- Ta bort skuld.
  - Få dem att prata positivt om framtiden.
  - Då negativa förväntningar påverkar barnet.
  - Låt dem vara delaktiga i förskolans/ skolans vardag.
  - Föräldrautbildning – rutiner/ praktiskt, kontinuitet, fritidsaktiviteter, fysisk aktivitet, avslappning, normer och kulturförståelse.
  - Stödja familjernas egna nätverk.
  - Uppmuntra dem att prata med sina barn.
- Studentlitteratur

**Ibland tror vi att det vi gör
bara är en droppe i havet.
Men havet skulle vara
mindre utan den droppen.**

Moder Teresa

Studentlitteratur

Summering

- **Du** som pedagog påverkar ett barns motståndskraft - resilience
  - Fokus på motivationen - deras styrkor
  - Var tillgänglig, pålitlig och tydlig
  - Arbeta medvetet med barns EQ
  - Involvera föräldrarna
- Studentlitteratur

Föreläsningen på Skolforum var ett smakprov från en föreläsning som kan ges som en workshop under ½-1 dag.

På Studentlitteraturs hemsida ges fler exempel på utbildningar som Anna-Carin genomför i deras regi.

Studentlitteratur